

3. Чичун В. А., Паламарчук В. Д. Бізнес-планування як фактор успішної підприємницької діяльності. URL: <http://intkonf.org/ken-chichun-va-palamarchuk-va-biznes-planuvannya-yak-faktor-uspishnoyi-pidpriemnitskoyi-diyalnosti/>

4. Babets E. K., Maksimchuk A. G., Stasiuk V. P. and others (2017). Fundamentals of Management: textbook. Kyiv: Profesional, 496 p.

Богдан ЯВОРСЬКИЙ,
здобувач вищої освіти освітнього ступеню «Магістр»
спеціальність 051 «Економіка»
Науковий керівник: **Катерина ВОЛОЩУК,**
д-р. екон. наук, професор кафедри економіки,
підприємництва, торгівлі та біржової діяльності
Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»,
м. Кам'янець-Подільський

РОЗВИТОК ПІДПРИЄМНИЦТВА ЧЕРНІВЕЧЧИНИ НА ІННОВАЦІЙНІЙ ОСНОВІ

Підприємництво – це провідний сектор ринкової економіки, який забезпечує насиченість ринку товарами та послугами, сприяє здоровій конкуренції, створює новий прошарок – підприємець-власник.

Великою мірою роль малого підприємництва полягає у вирішенні питання зайнятості, що проявляється, насамперед, у здатності малого та середнього бізнесу створювати нові робочі місця і поглинати надлишкову робочу силу.

Сьогодні саме з малим підприємництвом ми пов'язуємо позитивні зміни в економіці району, створення умов для розширення та впровадження ринкових реформ. Малі підприємства самостійні в здійсненні своєї господарської діяльності, в розпорядженні продукцією, прибутком, що залишився після сплати податків інших обов'язкових платежів, а також у решті сфер діяльності підприємства. Відповідно даних ДПС у Чернівецькій області платників на обліку становило 49882 осіб, з них;

- юридичних осіб - 14258;
- з них неприбуткових - 3205;
- 3 групи єдиного податку - 2431;
- 4 групи єдиного податку - 353.
- Фізичних осіб підприємців - 35624;
- з них єдиного податку - 26588.

Платники ПДВ - 2015 осіб, з них: юридичні особи платники ПДВ - 1809 осіб та ФОПи платники ПДВ - 206 осіб. Чисельність робочих місць становила 99597 осіб, у юридичних - 85550 осіб, робочі місця у ФОПах 14047 осіб.

Кількість юридичних осіб, ФОП та громадян, які платять податки в бюджети громад становить 165545 осіб, загальна сума сплати до бюджетів громад становить 2174461,2 тис. грн. Кількість юридичних осіб, ФОП та громадян, які мають заборгованість перед бюджетами громад становить 45336 осіб, загальна сума боргу – 115383,9 тис. грн.

Всього, протягом 2021 року зареєстровано 1370 документів реєстраційного характеру, із них сформовано нових реєстраційних справ 37 юридичних осіб та 335 фізичних осіб-підприємців. За вказаний період скасовано 330 фізичних осіб-підприємців та 83 – юридичні особи з яких, переважна кількість припинення в результаті їх реорганізації.

Дерегуляція господарської діяльності є одним з найважливіших напрямків створення сприятливого підприємницького клімату. З цією метою та відповідно до Закону України від 11.09.2003 № 1160 районною державною адміністрацією проводиться робота спрямована на реалізацію регуляторної політики, яка базується на принципах прозорості та відкритості [1].

В районі проводилась відповідна робота щодо відстеження результативності регуляторних актів. Надано роз'яснювальна-методична допомога працівникам ОТГ району щодо здійснення регуляторної діяльності.

Забезпечено ведення реєстру регуляторних актів Чернівецької районної державної адміністрації, який розміщено на вебсайті районної державної адміністрації в розділі «Регуляторна діяльність».

Основними завданнями розвитку Чернівецького району є економічне зростання, активізація інвестиційної діяльності із закладанням інноваційного фундаменту подальшого розвитку, що стане передумовою для розв'язання соціальних проблем та поступового підвищення добробуту населення.

Метою Програми розвитку Чернівецького району є стабілізація та покращення показників усіх секторів економіки району, підвищення її конкурентоспроможності, як основи для збалансованого економічного розвитку, що повинно стати передумовою для вирішення проблемних питань, сприяти зростанню добробуту і підвищенню якості життя населення за рахунок забезпечення позитивних структурних зрушень в економіці. Однією з цілей програми є створення сприятливих умов для розвитку та ефективного функціонування малого та середнього підприємництва, підвищення рівня їх конкурентоспроможності.

Головні проблеми:

- обмеження здійснення господарської діяльності через запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби, спричиненої коронавірусом;
- відсутність доступних фінансово-кредитних ресурсів для започаткування малого бізнесу та його розвитку, висока вартість позичкового капіталу, обмеженість довгострокового кредитування, нерозвиненість фінансового ринку;
- нестабільність та непередбачуваність змін законодавства у частині оподаткування та господарської діяльності підприємницьких структур;
- значна галузева та територіальна нерівномірність розвитку малого і середнього бізнесу;
- низький рівень впровадження інноваційної продукції та технологій у малому бізнесі;
- зростання тарифів на енергоресурси;
- недостатня ефективність роботи об'єктів інфраструктури підтримки підприємництва з питань надання правової, інформаційно-консультативної,

освітньої та фінансової допомоги підприємцям;

- трудова міграція за межі району, у тому числі за кордон; недостатній рівень фахової підготовки підприємців з питань сучасних методів та форм організації господарювання;

Основні завдання:

- реалізація комплексу заходів, спрямованих на створення сприятливих умов розвитку малого та середнього підприємництва;

- організація тренінгів та практикумів з підвищення кваліфікації розробників проектів регуляторних актів;

- розширення можливостей доступу суб'єктів малого і середнього підприємництва до фінансових ресурсів шляхом часткового відшкодування відсоткових ставок за користування банківськими кредитами, залученими для реалізації проектів у пріоритетних напрямках розвитку району;

- залучення суб'єктів малого і середнього підприємництва до участі у міжнародних форумах, семінарах, конференціях, виставках, ярмарках;

- сприяння підвищенню іміджу підприємця шляхом організації та проведення Дня підприємця з відзначенням кращих суб'єктів підприємницької діяльності району;

- проведення інформаційно-консультаційних заходів з орієнтації на підприємницьку діяльність серед безробітних осіб, які перебувають на обліку в центрах зайнятості;

- інформування суб'єктів малого і середнього підприємництва про наявні програми навчання та стажування працівників з метою підвищення їх компетенції та кваліфікації;

- популяризація підприємництва серед окремих категорій населення (внутрішньо переміщених осіб, жінки, молодь та інші).

- забезпечення доступу суб'єктів підприємницької діяльності до інструментів пошуку партнерів, розвитку компетенцій, бізнес-можливостей;

- сприяння розвитку ефективної інституційної підтримки підприємництва;

- розвиток мережі Центрив надання адміністративних послуг Чернівецької обл. відповідно до Закону України від 03.11.2020 № 943-IX [2];

- забезпечення надання якісних та доступних адміністративних послуг, розширення переліку адміністративних послуг відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 16.05.2014 № 523-р [4].

Очікуваний результат:

- збільшення кількості малих підприємств;
- активізація інвестиційно-інноваційної діяльності, збільшення кількості малих і середніх підприємств, що впроваджують інновації, енерго- та ресурсозберігаючі, а також екологічно чисті технології;

- збільшення обсягу реалізованої продукції (товарів, послуг) малими та середніми підприємствами; збільшення кількості зайнятих працівників на підприємствах МСП та ФОП;

- збільшення кількості публічних послуг, які надаються через Центри надання адміністративних послуг; надання якісних послуг суб'єктам малого та середнього підприємництва у центрах обслуговування платників податків.

- недопущення прийняття економічно недоцільних та неефективних регуляторних актів;

- забезпечення функціонування ЦНАП в усіх 34-х громадах району, зокрема розбудова впродовж 2022-2023 років ЦНАП у 13 територіальних громадах: Боянській, Ванчикувецькій, Веренчанській, Горішньошеровецькій, Заставнівській, Кадубовецькій, Кам'янецькій, Кам'янській, Карапчівській, Петровецькій, Сучевенській, Тарашанській, Чудейській;

- приведення переліків адміністративних послуг, що надаються через ЦНАП, у відповідність до розпорядження Кабінету Міністрів України від 16.05.2014 № 523-р (із змінами) [4].

Список використаних джерел

1. Закон України від 11.09.2003 № 1160 «Про засади державної

регуляторної політики у сфері господарської діяльності»

2. Закон України від 03.11.2020 № 943-ІХ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації мережі та функціонування ЦНАП та удосконалення доступу до адміністративних послуг, які надаються в електронній формі».

3. Програма економічного і соціального розвитку Чернівецького району на 2022-2023 роки. Затверджено Рішенням Х-ї сесії VIII скликання Чернівецької районної ради від 18.02.2022 р. № 1-10/22.

4. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 16.05.2014 № 523-р (із змінами) «Деякі питання надання адміністративних послуг через центри надання адміністративних послуг».